

Vrouwen en onderwijs

>> Samenstelling: Carine Tavernier

In deze rubriek vind je didactisch, roldoorbrekend materiaal bestemd voor alle onderwijsniveaus en het vormingswerk. De boeken en de lespakketten zijn voorzien van een korte beschrijving

Alle vermelde publicaties kan je raadplegen in het documentatiecentrum RoSa

Boeken

**Borman Kathryn M.,
Tyson Will,
Halperin Rhoda H. (eds.)**

Becoming an engineer in public universities: pathways for women and minorities

New York: Palgrave MacMillan, 2010.
– 207 p.

ISBN 978-0-230-61935-7

Ook anno 2013 blijft het een oud zeer, vrouwen kiezen nog veel te weinig voor de technische en wetenschappelijke beroepen. Een goed voorbeeld hiervan is de ingenieursopleiding waarin vrouwen ondervertegenwoordigd blijven. Dit is niet alleen bij ons het geval maar ook, zoals uit dit boek blijkt, in de Verenigde Staten. Een maatschappij kan niet zonder ingenieurs, denken we alleen al maar aan de fysieke en technologische infrastructuur die ieder van ons dagelijks gebruikt. Een beroep met toekomst zou je denken. Maar waarom trekt de opleiding zo weinig vrouwen aan? Wat kan er beter? Met deze vragen als uitgangspunt werd een driejarig onderzoek opgestart in Florida. De resultaten worden in deze publicatie gepresenteerd.

> onderwijs/universiteiten/ingenieurs/
studiekeuze/wetenschappelijke beroepen/Verenigde Staten
DIII3g/0042

**Culley Margo, Portuges
(eds.)**

Gendered subjects: the dynamics of feminist teaching

London: Routledge, 2013. – 284 p.
ISBN 978-0-415-63516-5

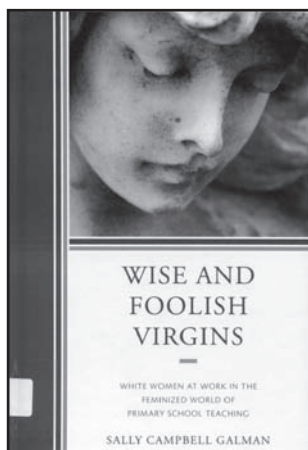
In deze collectie essays staat de feministische pedagogie centraal. De introductie van vrouwenstudies aan de universiteiten gaf de feministische theorievorming een boost. De feministische klaspraktijk was dan ook onderwerp van menig onderzoek. In het eerste deel komen bijdragen aan bod vanuit een brede theoretische visie op de realiteit van de klaspraktijk. In het tweede deel worden de implicaties duidelijk van het introduceren van een feministische pedagogie voor bepaalde disciplines. Niet

alleen het curriculum wordt kritisch bekeken, maar ook de studenten en professoren komen aan bod.

> onderwijs/vrouwenstudies/feminisme/pedagogie/theorieën/Verenigde Staten
DIII4f/0174

Galman Sally C.

Wise and foolish virgins: white women at work in the feminized world of primary school teaching
Lanham: Lexington Books, 2012. – 225 p.
ISBN 978-0-7391-4771-9

Het onderwijs vrouwelijkt, steeds meer is de leerkracht een vrouw, zeker in het kleuter- en basisonderwijs. Zo ook in de Verenigde Staten waar bijna 90% van de leraren in het basisonderwijs jonge blanke vrouwen uit de middenklasse zijn. Volgens de onderzoekers voelen velen van hen zich aangehouden tot het basisonderwijs omdat ze hiermee, zeker in de sociaal-culturele context van de Verenigde Staten, beantwoorden aan een vrouwelijk ideaal en gezien worden als de 'good girls'. Zo lijken ze ook eerder conservatief, en houden zich verre van identificatie met de vrouwenbeweging of met kritisch denken over gender. Maar ook de leraaropleiding gaat niet vrijuit, het zijn hier ook veelal blanke middenklasse vrouwen die lesgeven en zo onbewust de stereotypen mee helpen bevestigen. Onderzocht wordt wat het betekent voor jonge vrouwen om te kiezen voor een beroep dat door de maatschappij als een werk van 'liefde en zorg' wordt bekeken dat heel goed bij hen past om-

wille van hun 'biologische voorbestemming' om te zorgen.

> gender/leraren/onderwijs/basisonderwijs/witte vrouwen/vrouwbeelden/Verenigde Staten/onderzoek
EII a/0723

Luxton Meg, Mossman Mary Jane (eds.)

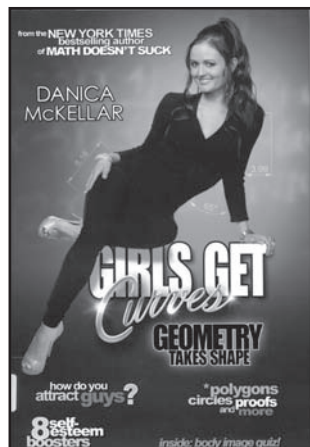
Reconsidering knowledge: feminism and the academy
Black Point: Fernwood Publishing, 2012. – 168 p.
ISBN 978-1-55266-476-6

De oprichting van vrouwenstudies aan de universiteiten enkele decennia geleden gaf velen hoop op een werkelijke transformatie van het academische denken en curriculum vanuit een feministisch perspectief. Vandaag moeten enkele doelen bijgesteld worden. De bijdragen in deze bundel gaan na wat de impact is van het feminisme op de kennisverwerving en het onderwijs in de academische wereld. In een van de bijdragen wordt de invloed van de feministische beweging op de Canadese universiteiten geanalyseerd en kritisch bekeken.

> onderwijs/feminisme/universiteiten/vrouwenstudies/Canada
FII p/0620

Mckellar Danica

Girls get curves: geometry takes shape
London: Hudson Street Press, 2012. – 413 p.
ISBN 976-1-59463-094-1

Net als in haar vorige boeken ('Math doesn't suck', 'Kiss my math', 'Hot X, Algebra exposed') houdt McKellar een pleidooi voor wiskunde. Op haar kenmerkende enthousiaste manier laat ze zien dat kennis van wiskunde je niet alleen goede schoolresultaten bezorgt, maar ook van belang is in het dagelijks leven. Geometrie bijvoorbeeld traint onze hersenen in logisch denken. Altijd handig om in een discussie niet alleen de emoties de bovenhand te laten halen.

> wiskunde/meisjes/secundair onderwijs/Verenigde Staten/leermiddel
DII3f/0146

O'Quinn Elaine J. (ed.)

Girls' literacy experiences in and out of school: learning and composing gendered identities
New York: Routledge, 2013. – 166 p.
ISBN 978-0-415-89737-2

Recent is er in de Verenigde Staten een academische discipline 'Girls Studies' bijgekomen. In deze publicatie worden de inzichten vertolkt die deze nieuwe discipline voortbrachten. Gefocust wordt op het literatuur- en taalonderwijs, hoe meisjes leren lezen en schrijven en zo hun identiteit vormgeven. In verschillende bijdragen wordt de manier van lesgeven nader bekeken. Ook is er aandacht voor de gelezen literatuur op school. Een schoolliteratuur die ook onderwerpen zoals immigratie en homoseksualiteit niet schuwt. Verder komen de eigen teksten van meisjes ter sprake.

> onderwijs/meisjes/leerprocessen/ervaringen/Verenigde Staten
DII 3a/0285

Rafferty Deirdre, Valiulis Maryann

Gender balance and gender bias in education: international perspectives
London: Routledge, 2011. – 104 p.
ISBN 978-0-415-58256-8

In deze publicatie wordt internationaal onderzoek over gender en onderwijs

gepresenteerd. Het historische luik omvat onderzoek naar sportonderwijs voor meisjes in de 19^e eeuw en het door missionarissen gegeven onderwijs aan zwarte meisjes in het negentiende-eeuwse Sierra Leone. Het hedendaagse luik onderzoekt het globale fenomeen van de feminisering van het onderwijs. Verder nog bijdragen over het ICT gebruik van meisjes in hun dagelijks leven. Een andere bijdrage neemt ons mee naar een Braziliaans klaslokaal, waar het gedrag en de interacties van jongens en meisjes geanalyseerd worden.

> onderwijs/gender/leraren/mannelijkheid/vrouwelijkheid/sport/meisjes/ICT/technologie/gehandicapten/jongens

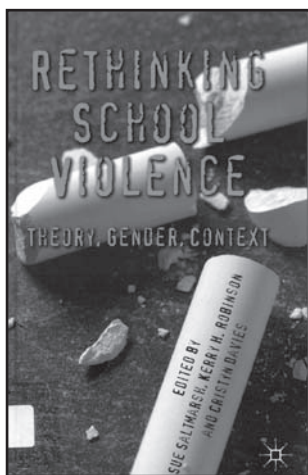
DII 3f/0144

**Saltmarsh Sue,
Robinson Kerry H.,
Davies Cristyn (eds.)**

Rethinking school violence: theory, gender, context

Basingstoke: Palgrave MacMillan, 2012.

– 229 p.

ISBN 978-0-230-57669-8

Geweld op school, dat is een wel heel ongemakkelijke combinatie. De school zou een veilige omgeving moeten zijn voor leerlingen. De jongste jaren zien we dat die veiligheid niet zomaar kan gegarandeerd worden. De dodelijke schietpartijen in recente jaren spreken voor zich. Maar ook het seksuele geweld, het pesten en het geweld tegen holebi-jongeren nemen niet af. Geweld op school is niet alleen een fenomeen in

de westerse wereld, ook in de ontwikkelingslanden bestaat het. Een internationaal team van onderzoekers zocht naar oorzaken en antwoorden voor het geweld op school. Ze probeerden verder te kijken dan de vanzelfsprekende veronderstellingen over oorzaken van geweld zoals een individuele pathologie of een disfunctioneel gezin. Hun aandacht gaat eerder uit naar de sociale en culturele aspecten van het geweld, waarbij de stereotiepe opvattingen over gender een belangrijke uitlokker van geweld is.

> geweld/onderwijs/seksuele intimidatie/psychisch geweld/homofobie

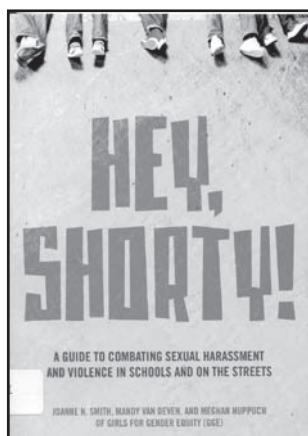
DII 3l/0001

**Smith Joanne N.,
Van Deven Mandy,
Huppuch Meghan;
Girls for gender equity**

Hey, shorty! : a guide to combating sexual harassment and violence in public schools and on the streets

New York: The Feminist Press, 2011.

– 192 p.

ISBN 978-155861669-1

Seksuele intimidatie en pesten stoppen helaas niet aan de schoolpoort. De New Yorkse non-profit organisatie *Girls for Gender Equity* ontwikkelde een model om seksuele intimidatie bespreekbaar te maken in scholen. Meisjes moeten in een veilige omgeving kunnen leren en opgroeien. In 'Hey Shorty' maken we de ontstaansgeschiedenis mee van het project. Medewerkers van het eerste uur vertellen over hun tegenslagen en successen bij het realiseren van hun model.

> seksuele intimidatie/geweld/onderwijs/preventie/acties/Verenigde Staten

DII 3f/0147

Whelen John

Boys and their schooling: the experience of becoming someone else

New York: Routledge, 2011. – 278 p.

ISBN 978-0-415-87917-0

Over jongens en onderwijs is al veel inkt gevloeid, zeker in het Engelse taalgebied. De auteur van dit boek, zelf leraar met ruim 20 jaar ervaring, vindt dat het onderzoek naar jongens zich beperkt tot en gevangen zit tussen enerzijds de 'paniek' over schoolachterstand van jongens en anderzijds de opvatting dat de school te weinig tegemoetkomt aan de noden van jongens. De werkelijke schoolse ervaringen van jongens komen niet aan bod. Zijn onderzoek doet dat wel. Hij interviewde en observeerde gedurende 2 jaar de jongens en leerkrachten van een secundaire school in Australië.

> onderwijs/jongens/identiteit/secundair onderwijs/ervaringen/Australië/onderzoek

DII 3f/0145

Tijdschriftartikels

'What's next for masculinity?' Reflexive directions for theory and research on masculinity and education/Haywood Chris, Mac an Ghail Mairtin

> Gender and Education, vol. 24, nr. 6, October 2012, p. 577-592

> mannelijkheid/onderwijs/theorieën/onderzoek

The boys who would be princesses: playing with gender identity intertext in Disney Princess transmedia/Wohlwend Karen E.

> Gender and Education, vol. 24, nr. 6, October 2012, p. 593-610

> basisonderwijs/jongens/gender/identiteit/spelgedrag

Boys' educational 'underachievement' in the Caribbean: interpreting the 'problem'/Cobbett Mary, Younger Mike

> Gender and Education, vol. 24, nr. 6, October 2012, p. 611-625

> onderwijs/leerachterstand/jongens/Caraïbisch gebied

The gendering of global citizenship: findings from a large-scale quantitative study on global citizenship education experiences/Tormey Roland, Gleeson Jim

> Gender and Education, vol. 24, nr. 6, October 2012, p. 627-645

> onderwijs/burgerschap/gescheiden onderwijs/gender/ontwikkelingslanden

Sexualities, teenage pregnancy and educational life histories in Portugal: experiencing sexual citizenship?/Fonseca Laura, Araujo Helena C., Santos Sofia A.

> Gender and Education, vol. 24, nr. 6, October 2012, p. 647-664

> meisjes/seksualiteit/zwangerschap/onderwijs/Portugal

Girls' and boys' reasoning on cultural and religious practices: a human rights education perspective/De Wet Annamagriet e.a.

> Gender and Education, vol. 24, nr. 6, October 2012, p. 665-681

> mensenrechten/jongens/meisjes/onderwijs/Zuid-Afrika/Nederland

"Wij zijn geen manwijven"

> Klasse, nr. 230, december 2012, p 8-9

> secundair onderwijs/techniek/technologie/meisjes/studiekeuze/België

Queen bee zaait terreur. Meisjesvenijn: een subtiel machtsspel

> Klasse, nr. 230, december 2012, p 8-9

> psychisch geweld/meisjes/onderwijs

'Een Smithie pik je er altijd uit'.

De radicaliserende werking van een roemrucht vrouwencollege

> Opzij, nr. 12, december 2012, p.64-69

> onderwijs/universiteiten/Verenigde Staten/ervaringen

Onderwijs belooft concrete actie voor holebi's en transgenders op school

> De Magneet, jrg. 16, winter 2012, p.20

> onderwijs/holebi's/overheidsbeleid/België

We say what we are and we do what we say: feminisms in educational practice in Aotearoa (New Zealand)/Pausé Caitlin e.a.

> Feminist Review, nr 102, 2012, p79-96

> feminisme/onderwijs/Nieuwzeeland

Reimagining gender through policy development: the case of a 'single-sex' educational organisation/Cohen Beth

> Gender and Education, vol. 24, nr. 7, December 2012, p. 689-705

> meisjes/gescheiden onderwijs/secundair onderwijs/transgender/feminisme/Verenigde Staten

Am I a woman? The normalisation of woman in US History/Schmidt Sandra J.

> Gender and Education, vol. 24, nr. 7, December 2012, p. 707-724

> onderwijsprogramma's/geschiedenis/vrouwbeelden/feminisme/Verenigde Staten

Blinded to science: gender differences in the effects of race, ethnicity, and socioeconomic status on academic and science attitudes among sixth graders/ Perry Brea L. e.a.

> Gender and Education, vol. 24, nr. 7, December 2012, p. 725-743

> basisonderwijs/jongens/meisjes/etniciteit/sociale klasse/studiekeuze/Verenigde Staten

College aspirations and expectations among new African-American mothers in late adolescence/Barr Ashley B., Simons Ronald L.

> Gender and Education, vol. 24, nr. 7, December 2012, p. 745-763

> zwarte vrouwen/onderwijs/moeders/adolescentie/attituden/Verenigde Staten

Push and pull in the classroom: competition, gender and the neo-liberal subject/Wilkins Andrew

> Gender and Education, vol. 24, nr. 7, December 2012, p. 765-781

> pedagogie/secundair onderwijs/jongens/meisjes/onderwijs/secundair onderwijs

'It's just the way it is...' or not?

How physical education teachers categorize and normalize differences/Van Amsterdam Noortje e.a.

> Gender and Education, vol. 24, nr. 7, December 2012, p. 783-798

> onderwijs/sport/leraren/attituden/Nederland

The public school washroom as analytic space for troubling gender: investigating the spatiality of gender through students' self-knowledge/Ingrey Jennifer C.

> Gender and Education, vol. 24, nr. 7, December 2012, p. 799-817

> gender/beeldvorming/jongens/meisjes/secundair onderwijs/Canada

Binnenkort vrouw aan hoofd van UGent

> De Standaard, 16 februari 2013

> universiteiten/leidinggevende beroepen/België